

bermed forbundne Omkostninger. Naar der endvidere staar, at Mesteren skal forunde Lærlingen den fornødne Tid, da kunde dette ogsaa trænge til en Specificering, en nærmere Forklaring, thi det er værdifuldt at vide, hvad Mesteren forstaar ved „den fornødne Tid“. Hvis han, hvad jeg meget ofte har bragt i Erfaring, derved blot forstaar en Times Undervisning een Gang om Ugen og da i Almindelighed sent om Aftenen mellem Kl. 9 og 10, ville vi vist Alle kunne blive enige om, at en saadan Undervisning ikke vil kunne faae noget særdeles gunstigt Resultat; thi naar Lærlingen har arbejdet hele Dagen paa et Værksted og først Kl. 9 om Aftenen faar Leilighed til at besøge en Handelsstole og kommer ind i et opvarmet Værelse, kan man være temmelig sikker paa, at han ikke har opholdt sig der i 5 Minuter, før han, forsaavidt Læreren ikke stadig taler til ham, vil vende sig i en meget rolig og veerbægende Søn. Jeg tror derfor, at, forsaavidt det er Hensigten med denne Paragraf, hvad jeg vil haabe, at Lærlingen ikke blot skal erholde et grundigt Kjenndskab til sit Fag, men at han ogsaa i Læretiden skal erholde en vis theoretisk Uddannelse, maatte man hellere komme tilbage til Arbejdskommissionens oprindelige Forslag angaaende dette Punkt. Jeg skal tillade mig at henstille disse Bemærkninger til det eventuelle Udbaal's nærmere Overveelse. Der er forøvrigt endnu adskillige smaa Punkter i Lovforslaget, som jeg ikke ganske kan billige, men jeg finder ikke Anledning til for Diebliffet at komme nærmere ind paa dem.

Saastrup: Jeg skal ikke forlange Diskussionen om dette Spørgsmaal ved denne Behandling, thi jeg antager, at det vil gaa med dette Lovforslag, som det gik ifjor. Der er endnu mindre Udset, forekommer det mig, iaar til at faae en Lov om Lærlingevæsenet gennemført, end der var ifjor, og i hvert Tilfaelde forekommer det mig, eftersom Situationen er mellem de forskjellige Faktorer, som skulle gennemføre Lovgivningsarbejdet, at der ikke er nogen Udset til, at Lovforslaget kan komme igjennem. Jeg har egentlig blot taget Ordet for at modsig det værende Medlem for Kjøbenhavns Amts 1ste Valgtreds (Schou), naar han mente, at mine Udtalelser ifjor beroede paa en Misforstaaelse af de Principer, der laa i denne Lov. Dette har ikke været Tilfaeldet, og jeg er ganske af den samme Anskuelse iaar med Hensyn til dette Lovforslag som ifjor. Jeg ser, at det foreligger omtrent i samme Form; navnlig i dets § 1, som jeg udtalte mig imod ifjor, ser jeg ingen Forandring. Det glædede mig isærligt at høre en Udtalelse af det værende Medlem, nem-

lig at han mente, at det ikke var heldigt, at Industridrivende og Handlende vare bragte i Foræning her. Det tror jeg heller ikke; men jeg vil sige det værende Medlem, og med det Samme det høie Thing, at jeg tror i det Hele, at, selv om vi vare under de allergunstigste Forhold for Lovforslagets Gjennemførelse og for Gjennemførelsen af Reformen i det Hele, vilde vi ikke komme til en heldig Afgjørelse af Lærlingeforholdet ved en Lov, der angik baade Kjøbenhavn og Provindserne. Jeg tror, at vi maatte gaa til at vedtage en Lov om disse Forhold for Kjøbenhavn alene og en for Provindserne; thi Forholdene ere ganske anderledes i Kjøbenhavn end i Provindsbyerne. Der er mange Provindsbyer, hvor man endnu har ganske anderledes heldige Forhold for en saadan Lovs Gjennemførelse, end man har her, og jeg vil sige, at en Lov, der nærmede sig den her forelagte, vilde bedre kunne passe i Provindserne end netop i Kjøbenhavn. Vi se jo ogsaa af de Skrivelser, som Udvalget fik ifjor, og af den Adresse med de 237 Underkrifter fra Helsingør, som blev omtalt af min værende Kollega (Berntsen), at man ogsaa der nærer stor Betænkelse, og navnlig er det dette One, som er fremhævet i denne Adresse, at „hvis Ordningen sker forinden ved en særlig Lov, den personlige Frihed og Selvbestemmelsesret dog bør hævdes ved, at det klart og tydeligt i Loven bestemmes, at det staar de Paagjældende frit for, om de ved Udrettelsen af skriftlige Kontrakter om Lærlingeforholdet vilde bringe dette ind under Lovens Omraade“. Det er efter min Mening et Punkt, som ikke kan undværes i nogen Lov, at de Vedkommende kunne indgaa Forholdet frit. Lovforslaget her siger, at Ingen maa tage en Lærling i Lære, uden at indgaa skriftlig Kontrakt. Det er akkurat det Samme som at sige til Lærlingen, at han kan ikke komme i Lære, uden at han indgaa en saadan Kontrakt, og det tror jeg vil lægge alifor stort et Vaand paa den personlige Frihed, især saaledes som Forholdene ere her i Kjøbenhavn. Jeg skal ellers ikke være imod at gaa med til at se at opnaa Bestemmelser eller Reformen paa dette Omraade, naar det kun, som sagt, kan ske saaledes, at de Friheder blive ubegrænsede og ubestaaende, som ere omtalte efter min Mening paa en særdeles heldig Maade netop i denne Adresse. Det værende Medlem, som sidst talte, kom til at berøre et Spørgsmaal, som jeg tror, at jeg fremhævede ifjor, og det var, naar der i § 10 tales om den fornødne Tid. Jeg synes dog, det er klart, at det ikke kan hjælpe meget, at dette staar i Lovforslaget, naar ingen Anden er medbestemmende om, hvad den „fornødne Tid“ er, end den Mester, som har Lærlingen hos sig. Det er jo dog vist ikke Meningen med Lovforslaget, at Lærlingen selv